

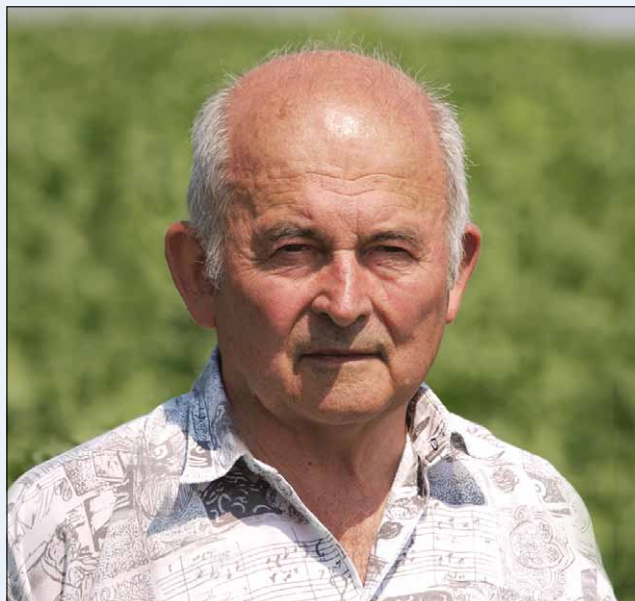
Z našich pokusů se ukázalo, že nejen hluboká orba, ale i hluboké kypření je vhodným zásahem přispívajícím k zasakování vody do půdy. Tyto způsoby zpracování půdy podporují především vyšší retenční schopnost půdy v podzimním a časném jarním období. Potřeba a účinnost kypření je dána technogenním zhutněním půd. Hluboké kypření a podrývání je i prostředkem k postupnému prohloubení pravidelně zpracovávaného profilu. Ke zhutnění jsou náchylné těžké půdy a půdy s nízkým obsahem humusu a organické hmoty. Zasakování vody zpomaluje nebo výrazně zhoršuje zhutnění, které se koncentruje na souvratě a na místa častých přejezdů. Na takto zasažených místech vzrůstá význam hlubokého podrývání. Pro vysokou energetickou náročnost je podrývání (30–40 cm) v praxi uplatňováno jen v nezbytné míře a často jen na části pole. Je zařazováno jen jako mimořádné opatření při prokázaném zhutnění. V současné době je pro zlepšení půdních vlastností při pěstování cukrovky doporučováno kypření dlátovým kypřičem do hloubky cca 30–35 cm. Jde o doporučené a také uplatňované periodické opatření na půdách se sklonem k nežádoucímu zhutnění. V našich půdách se nepříznivé zhutnění projevuje již v hloubce od 20 cm, v závislosti na používané hloubce zpracování půdy v dřívějších letech a na využívané mechanizaci. Očekávané příznivé změny fyzikálních vlastností půdy, které se mohou projevit zvýšenou infiltrací srážkové vody do půdy a tím i snížením povrchového odtoku vody, s nímž souvisí riziko vodní eroze půdy, se výrazněji projeví při hlubším zpracování půdy. V pokusech byla proto preferována hloubka odpovídající zpracování půdy v praxi (30 cm).

Na základě výsledků polních pokusů provedených Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy a ČZU zařadilo Ministerstvo zemědělství podrývání mezi tzv. specifické půdoochranné technologie, jejichž využití při zakládání porostů širokořádkových plodin vyhovuje podmínkám standardu DZES 5 na mírně erozně ohrožených půdách. Tuto technologii mohou zemědělci využívat při zakládání porostů cukrovky, a to od 1. 1. 2013. Pro využití této technologie je nezbytné podrytí (prokypření) půdního profilu do hloubky min. 35 cm s maximálním rozchodem pracovních nástrojů (rýh) 1 m a pro vyšší účinnost nejlépe ve směru vrstevnic. Při kontrolách na místě bude terénní šetření se SZIF provádět i pracovník VÚMOP, který v terénu prověří stanovenou minimální hloubku prokypření. Při kontrole žadatel prokáže, že vlastní nebo si pronajal na realizaci půdoochranné technologie kypřič. Z faktury musí být zřejmé, že bylo provedeno hluboké kypření.

Závěr

Klesající ceny cukru, očekávané zrušení produkčních kvót, stále širší otevírání trhu s cukrem, větší tlak producentů cukrové třtiny a řada dalších faktorů nutí producenty a zpracovatele řepy cukrové k hledání cest, jak nesnižovat rentabilitu produkce a zachovat udržitelnost produkce této atraktivní evropské komodity. Chceme-li zachovat konkurenceschopnost cukrové řepy, jsou nezbytné výnosy polarizačního cukru nejméně 13 t.ha⁻¹. Předpokladem pro vysoké výnosy cukru je, že se hlavní kořen a bulva mohou vyvíjet nerušeně, a to zejména v pravidelném porostu,

OSOBNÍ

Ing. Josefu Vrabcevi k pětasedmdesátinám

Není mnoho těch, kterým se zaměstnání stalo také koníčkem. Patří k nim i náš spolupracovník, kolega a kamarád Ing. Josef Vrabec, který ve zdraví, plný pracovního nasazení a životního optimismu na konci října oslaví 75. narozeniny.

Josef Vrabec získával vztah k zemědělství již v dětství na statku svých rodičů. Rozhodl se proto ke studiu na Vysoké škole zemědělské v Praze. Po promoci pracoval jako agronom v několika státních statcích. Zásadovost a profesní zapálení jej přivedly zpět na VŠZ do pracovní skupiny dnes již zesnulého prof. Ing. Jiřího Petra, DrSc., kde zastával funkci technika a asistenta. Ing. Vrabec se zde zabýval zavedením moderních technologií pěstování, progresivními metodami inokulace a regulace růstu námelového žita, podílel se na pracích v oblasti pěstování chmele a stál při zrodu výzkumné stanice v Červeném Újezdě. Později působil v dnes již neexistujícím Ústavu pro vědeckou soustavu hospodaření, kde se věnoval zavádění novinek do pěstování olejnin, bílé lupiny, olejného lnu, slunečnice a krmné řepy. Významně přispěl k rozšíření nových bezerukových a dvojnulových odrůd řepky olejné, což tehdy představovalo revoluci v pěstování. Výsledky publikoval v odborném tisku.

Cukrové řepě se začal naplno věnovat před více než dvaceti lety, kdy v ČR zastupoval semenářskou firmu Delizsch. Řepa mu přirostla k srdci tak, že ani v době omezování pěstování, likvidace a koncentrace cukrovarů o ní nestratil zájem a pokračoval v propagaci jejího správného pěstování. V současné době spolupracuje s firmou VP Agro zastupující americkou šlechtitelskou společností Betaseed. Většinu svého pracovního času tráví mezi pěstiteli, poskytuje cenné rady nejen k cukrovce a zůstává oblíbeným a spolehlivým partnerem mnoha zemědělců.

Jménem všech spolupracovníků, zemědělců a cukrovarníků přejeme jubilantovi mnoho elánu nejen při plnění pracovních úkolů, spokojenost v osobním životě s manželkou, rodinou i dostatek času pro relaxaci při práci a oddechu na zahradě a při všech dalších činnostech, které mu přinášejí radost a potěšení.

Aleš Kutban